

Mariola Kuszyk-Bytniewska
UMCS w Lublinie

Foucault o kształtowaniu tożsamości jako o technikach siebie
[résumé]

Jak i z czego ludzie budują wiedzę o sobie? Jak wiedza uczestniczy w byciu sobą? Co się wie o sobie, gdy się jest sobą i co trzeba wiedzieć, by być sobą? Jaka jest cena wiedzy, która się płaci za bycie sobą? - To pytania, jakie postawił Foucault w *Technikach siebie* i w tych wszystkich tekstach, w których pisze o „trosce o siebie”, „hermeneutykach siebie”, „zabiegach koło siebie”, jak choćby w *Historii seksualności* czy *Hermeneutique du sujet*. Foucault używa określenia „technika” w sposób, który odsyła do antycznego rozróżnienia trzech kategorii: *technē*, *praxis* i *episteme*, a więc działań instrumentalnych i sprawczych, nieinstrumentalnych i autopojetycznych, oraz wiedzy. Chodzi więc mu o to, aby zrekonstruować historię sposobów działania ludzkiego, które prowadzą do wytworzenia „sobości”, „ja” i o pytanie o udział wiedzy o sobie w tej historii.

W referacie chcę zastanowić się nad poniższymi pytaniami w oparciu o ustalenia Michela Foucaulta: Jakim zmianom uległa podmiotowość współczesnego (nowoczesnego) człowieka? Jakie wypracował on techniki siebie? Czym jest dziś wiedza dla podmiotu?